

Opfølgning på den lokale erhvervsservice og erhvervsudvikling i Aabenraa Kommune

Indhold

Erhvervsfremmesystemet	2
Om Business Aabenraa	2
Status på samarbejdsaftale mellem Aabenraa Kommune og Business Aabenraa	4
Erhvervsservice til alle virksomheder	4
Strategisk vækst og investeringsfremme	5
Events	8
Kvalificeret arbejdskraft.....	9

Erhvervsfremmesystemet

Den 1. januar 2019 trådte ny lov om erhvervsfremme i kraft. Formålet med den nye lov om erhvervsfremme har været at skabe forenkling af erhvervsservice og erhvervsudvikling for virksomhederne. Hos det offentlige ligger opgaven fremadrettet hos staten og kommunerne. Opgaven er fordelt mellem staten og kommunerne på følgende vis:

- **Erhvervsfremmebestyrelsen** varetager udviklingen af den digitale platform virksomhedsguiden og råder årligt over 345 mio. kr. til decentrale erhvervsfremmeindsatser samt midler fra EUs strukturfonde, som erhvervsfremmeaktører kan ansøge.
- **Erhvervshusene** leverer specialiseret vejledning til alle virksomheder. Aabenraa hører til erhvervshus Sydjylland i Vojens, der dækker 13 kommuner i Syddanmark.
- **Klynger**, der yder brancherettet erhvervsudvikling med fokus på videndeling og innovation. Klyngerne er etableret pr. 1. januar 2021 og dækker 10 brancheområder.
- **Lokal erhvervsservice**, hvor Business Aabenraa er indgangen for virksomheder, der ønsker sparring på deres forretningsudvikling. Virksomhederne skal være beliggende i Aabenraa Kommune eller have interesse i at etablere sig. Business Aabenraa yder lokal erhvervsservice og erhvervsudvikling på vegne af Aabenraa Kommune og Aabenraa Erhvervsforening.

Om Business Aabenraa

Business Aabenraa er en selvejende institution, der i 2015 skiftede navn fra Erhvervenes Hus Aabenraa. Formålet med Business Aabenraa er at varetage den samlede erhvervsfremmeindsats og fokusere på dels de oplagte erhvervsmæssige styrkepositioner, dels på værdiskabende tiltag, der styrker Aabenraa kommunes konkurrenceevne i forhold til jobskabelse og bosætning i bred forstand.

Business Aabenraa har adresse på Det gamle Rådhus i Aabenraa og beskæftiger 7 medarbejdere. Derudover er der samarbejde med de øvrige lokale foreninger, der er i huset. Det gælder Shop i City, Turistforeningen, Sport Event Syd.

Business Aabenraa er primært finansieret af Aabenraa Kommune og Aabenraa Erhvervsforening, der bygger på en samarbejdsaftale med konkrete indsatser, der ønskes løst af Business Aabenraa.

Bestyrelsen for Business Aabenraa varetager den overordnede ledelse, herunder økonomiopfølgning og vedtagelse af og opfølgning på handlingsplan for Business Aabenraa. I bestyrelsen sidder følgende medlemmer:

Udpeget af	Repræsentant	Virksomhedstilknytning
Selvvalgte af Bestyrelsen for Business Aabenraa	Bestyrelsesformand Karsten Rewitz	Contiga
Aabenraa Erhvervsforening	Næstformand John B. Christensen	Fleggaard
Byrådet	Næstformand Jan Riber Jakobsen	Aabenraa Kommune
Aabenraa Erhvervsforening	Nanna Noe	Kohberg

Aabenraa Erhvervsforening	Michael Justesen	Riis Logistics
Byrådet	Philip Tietje	Aabenraa Kommune
Byrådet	Erwin Andresen	Aabenraa Kommune
Selvvalgte af Bestyrelsen for Business Aabenraa	Malene Byriel	Vibholm
Bisidder for Aabenraa Kommune	Ditte Lundgaard Jakobsen	Aabenraa Kommune
Direktør Business Aabenraa	Helle Malene Olsen	Business Aabenraa

Status på samarbejdsaftale mellem Aabenraa Kommune og Business Aabenraa

Den 1. januar 2019 trådte ny samarbejdsaftale mellem Aabenraa Kommune og Business Aabenraa i kraft. Aftalen gælder til og med 2022. Denne beretning har til hensigt at give et indblik i de indsatser, der er afviklet i 2021 i relation til samarbejdsaftalen med Aabenraa Kommune.

I henhold til den nye samarbejdsaftale med Aabenraa Kommune omfatter opgaven følgende indsatser:

- Erhvervsservice
- Strategisk vækst og investeringsfremme
- Turisme, detail og events
- Kvalificeret arbejdskraft

Erhvervsservice til alle virksomheder

Kerneopgaven i Business Aabenraa er den lokale erhvervsservice. Alle virksomheder, der har interesse i Aabenraa Kommune, kan modtage gratis, uvildig og fortrolig sparring. Erhvervsservicen tilbydes både nye og etablerede virksomheder.

For iværksættere, der endnu ikke har oprettet et CVR.nr, tilbydes en struktureret iværksætterpakke.

Iværksætterpakken indeholder:

- Velkomst og hjælp til etablering af virksomhed i kommunen. Vi har i 2021 sendt velkomstmil ud til 169 nyregistrerede virksomheder i kommunen
- 1-1 sparring til iværksættere. Vi har i 2021 ydet iværksættersparring til 63 virksomheder
- Iværksættercafe med rådgivere den første torsdag i måneden
- Infomøder for iværksættere med gode råd til opstart
- Hjælp til etablering for virksomheder, der har interesse i kommunen

Erhvervsservicen gælder også etablerede virksomheder, der har behov for sparring i deres forretningsudvikling.

Erhvervsservicen består af:

- 1-1 sparring til etablerede virksomheder. Vi har i 2021 ydet sparring til 296 virksomheder i kommunen, hvor virksomhederne ofte får sparring i et længere forløb. Heraf er 48 fællesmøder med Jobcenteret og 48 er fællesmøder med Erhvervshuset ift. specialiseret vejledning.

Fælles for erhvervsservicen i Business Aabenraa er, at vi er generalister. Har virksomheden behov for specialiseret sparring, afklare vi hvilken konsulenter, der kan yde specialiseret sparring fra det øvrige erhvervsfremmesystem. Det kan være Erhvervshuset, Trade Council eller klynger. Det kan også være private rådgivere på markedet afhængigt af opgaven.

Målet er at skabe nye virksomheder og arbejdspladser - herunder, at overlevelsesraten og jobskabelsen for iværksættere kan matche de øvrige sønderjyske kommuners. Indikatoren er kommunale nøgletal for iværksættere.

Figur: Kommunale nøgletal for iværksætteri (Kilde: E-statistik)

Område	Nye virksomheder			Overlevelsesandel efter		Jobskabelse 2019
	2018	2019	2020	3 år	5 år	
Aabenraa Kommune	146	153	164	81,2%	63,7%	1,3
Sønderjylland ekskl. Aabenraa	379	394	394	79,9%	67,9%	1,1

Definitionen af nye virksomheder er i henhold til Danmarks Statistik virksomheder, som i etableringsåret eller året efter kan præstere kravet for at være en reel virksomhed (hvad der svarer til et halvt årsværk), og inkluderer ikke foreninger, offentlige virksomheder eller genstartere.

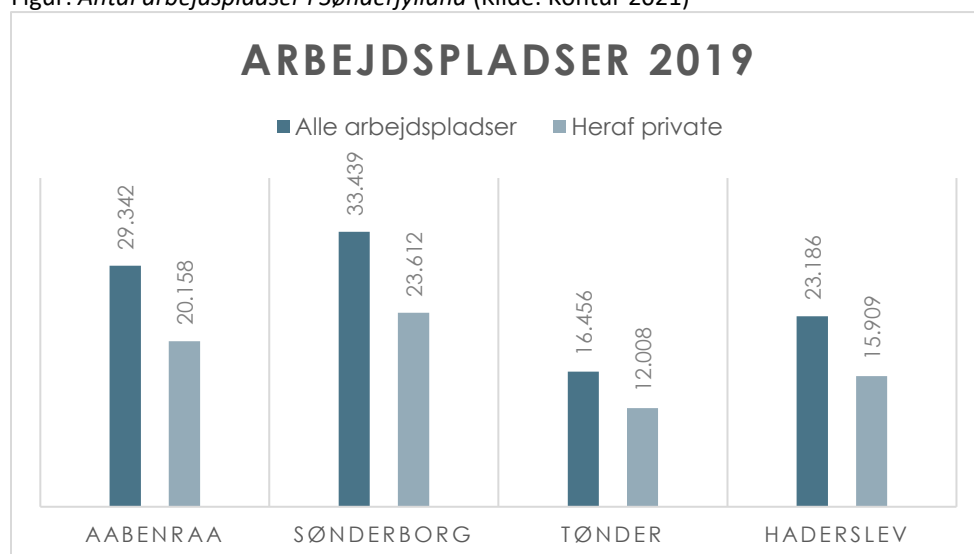
Som det fremgår af oversigten over iværksætteri, så er der en fremgang i antallet af nye virksomheder i Aabenraa Kommune. Dette gælder også for de øvrige sønderjyske kommuner. Overlevelsesandelen er højere i Aabenraa inden for de første 3 år og lavere end de øvrige sønderjyske kommuner efter 5 år. Jobskabelsen er højere i Aabenraa end hos de øvrige sønderjyske kommuner, hvor hver iværksætter genererer 1,3 nye jobs.

Strategisk vækst og investeringsfremme

Dette indsatsområde har til formål at markedsføre og tiltrække ordrer til eksisterende virksomheder samt tiltrække nye virksomheder til kommunen. Målet er at skabe fremgang og vækst i form af arbejdspladser og virksomheder. Indikatorerne er de årlige nøgletal for jobskabelse samt Aabenraa Kommunes opgørelser over salg af erhvervsjord.

I henhold til Kontur er der 29.342 arbejdspladser i Aabenraa Kommune. Det svarer til en stigning på 2,5% i antallet af arbejdspladser i perioden fra 2017 til 2019.

Figur: Antal arbejdspladser i Sønderjylland (Kilde: Kontur 2021)

Hovedparten af virksomhederne i kommunen er mindre virksomheder mellem 1-9 ansatte.

Figur: Udvikling i antallet af virksomheder i Aabenraa Kommune fordelt på virksomhedsstørrelse (Kilde: E-statistik)

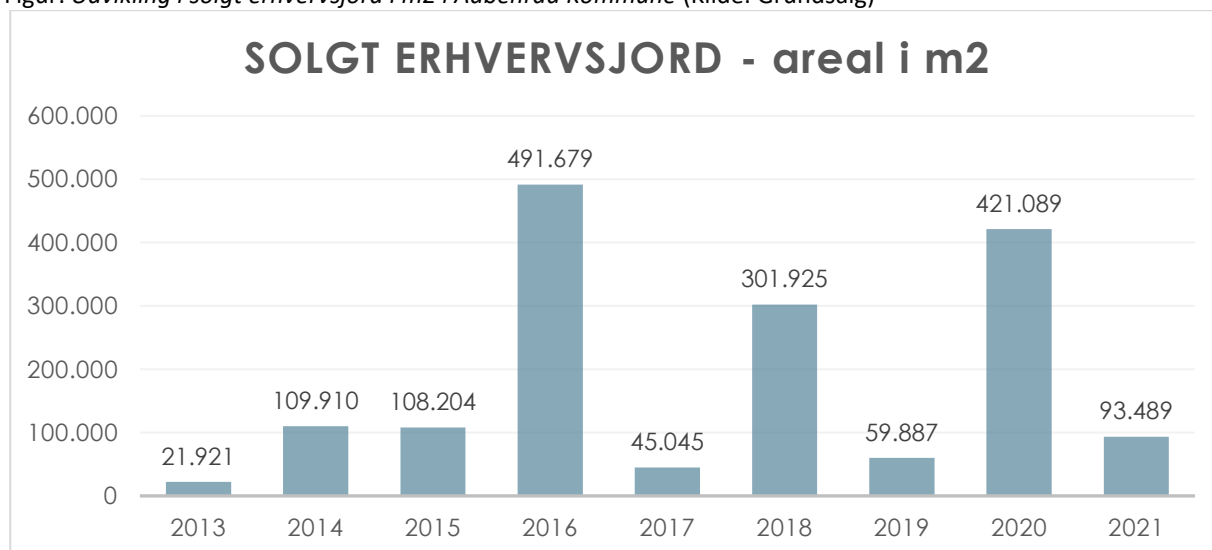
Aabenraa	2017	2018	2019	2020
1 job	1.176	1.241	1.283	1.290
2-4 jobs	867	833	826	818
5-9 jobs	488	518	496	497
10-19 jobs	317	314	305	303
20-49 jobs	231	227	235	235
50-99 jobs	65	66	66	68
100 jobs og derover	39	41	43	40
I alt	3183	3240	3254	3251

Definitionen af virksomheder er i henhold til Danmarks Statistiks og er defineret som en organisatorisk afgrænset del af et firma, der er beliggende på en adresse. Erhvervsbeskæftigelsens arbejdssteder afgrænses som de arbejdssteder, hvortil der kan henføres job ultimo november. Der medregnes kun arbejdssteder knyttet til reelt aktive firmaer, dvs. at firmaer uden eller med kun ubetydelig aktivitet ikke er omfattet af statistikken.

Som det fremgår af udviklingen i antal virksomheder, så er det meget stabil på omkring 3250 virksomheder i Aabenraa Kommune.

Ønsker virksomheden at købe jord, er det Aabenraa Kommune, der varetager salget af erhvervsjord, mens Business Aabenraa bistår med sparring til virksomheden omkring de øvrige aktiviteter, der er i forbindelse med etablering (eksempelvis kontakt til lokale leverandører, rekruttering af medarbejdere, netværk mv.). Ønsker virksomheden at etablere sig i eksisterede bygninger, afsøger Business Aabenraa markedet i tæt dialog med ejendomsmæglere fra området og erhvervspiloterne omkring anvendelsesmuligheder.

Figur: Udvikling i solgt erhvervsjord i m² i Aabenraa Kommune (Kilde: Grundsalg)

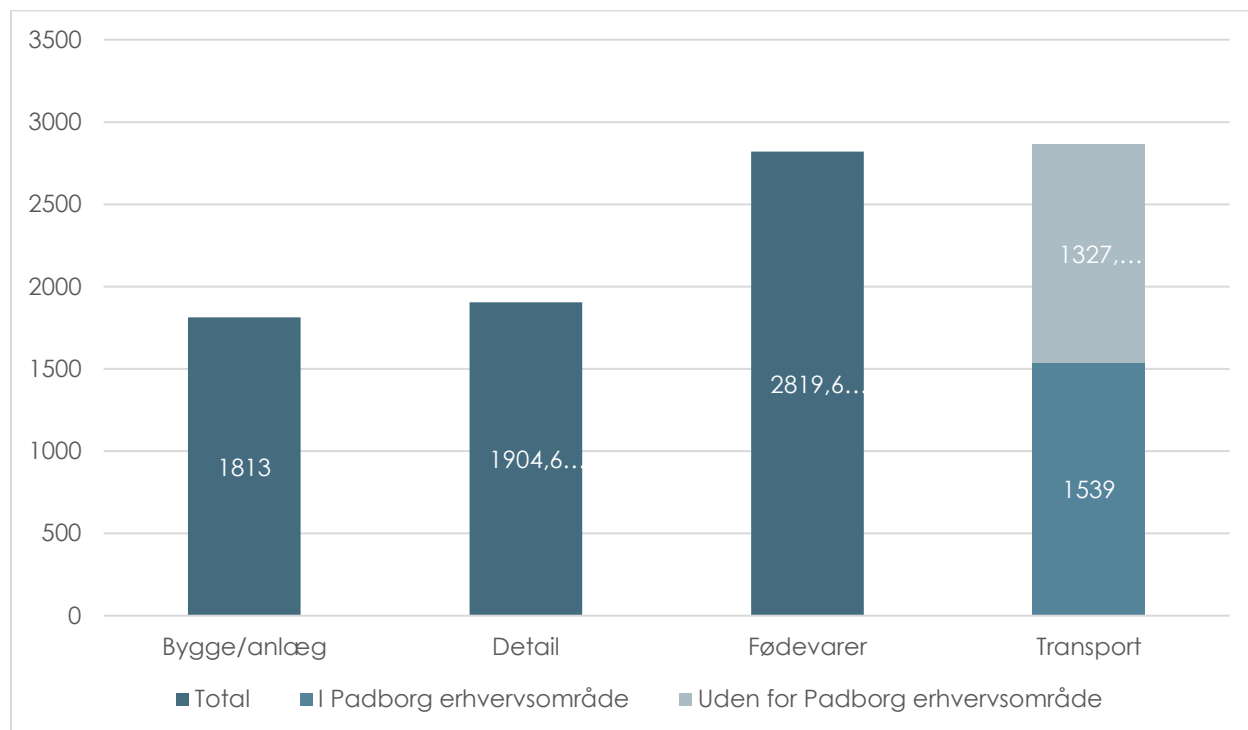

Brancherettet erhvervsudvikling

I samarbejdsaftalen med Aabenraa Kommune er der et særligt fokus på erhvervsudvikling inden for følgende brancher:

- Transport/logistik
- Bygge/anlæg
- Fødevarer
- Detail

Transportbranchen, fødevarerbranchen, detail og byggebranchen udgør forsat de største brancher i Aabenraa Kommune set i forhold til antallet af private arbejdspladser.

I Business Aabenraa har vi målrettet vores erhvervsudvikling mod de største brancher. Herunder gennemgår vi kort aktiviteterne for hvert indsatsområde.

For **transportbranchen** har vi arbejdet med følgende aktiviteter:

- Samarbejde med transportbranchen omkring *testcenter i Padborg Erhvervsområde* for nye teknologier, der kan styrke den grønne og digitale omstilling. Der er etableret et netværk for grøn og digital omstilling for at styrke udviklingen.
- *Markedsføring af GateDenmark* på de sociale medier med det formål at skabe en fælles branding af Padborg som et internationalt transportcenter. Dette i et samarbejde med kommunen, ITD, Padborg Transportcenter og Aabenraa Havn.
- For at styrke tiltrækningen til branchen blev *TransportUgen* gennemført for 7. år i træk i samarbejde med 15 virksomheder, 120 elever fra 10. klasser i Aabenraa og uddannelsesinstitutionerne IBC, EUC Syd og ITD
- Dialogmøde mellem Aabenraa Kommune, bestyrelsen for Padborg Transportcenter og Business Aabenraa ift. fremadrettet samarbejde

For **fødevarerbranchen** har vi arbejdet med følgende aktiviteter:

- *Etablering af et sønderjysk afsætningsnetværk*. Bag netværket står de fire lokale erhvervskontorer i Sønderjylland. Udviklingsråd Sønderjylland, Sønderjyske Fristelser og LHN. Der blev i 2021 ansat en afsætningskonsulent, der kan hjælpe mikroproducenter ind på markedet og dermed få flere sønderjyske fødevarer ud i butikkerne. Konsulenten dækker hele Sønderjylland.
- *Dialog med afsætningskanal i det sønderjyske, der kan distribuere til kantiner og restauranter*

- *Torvehandel på Markedspladsen* består af primært lokale fødevarerproducenter, der sælger grønsager, blomster, fisk og ost mv. Business Aabenraa udlejer studepladser og har dialogen med de lokale på pladsen. Flere producenter er kommet til efter renoveringen af Markedspladsen og der er i dag 11 aftaler med fødevarerproducenter.

For **bygge/anlægsbranchen** har vi arbejdet med følgende aktiviteter:

- Skabe et højt informationsniveau til branchen via nyhedsbrev til erhvervet. Der er 130 modtagere i dag.
- Bistå følgegruppe for Byg
- Digitalisering ind i byggebranchen
- Bæredygtighed ind i byggebranchen
- Vidensarrangementer for og med erhvervet

For **detail** har vi arbejdet med følgende aktiviteter:

- Facilitering af byledelsen i Aabenraa
- Facilitering af by-sparringsforum mellem handelsstandsforeningerne i Røde Kro, Tinglev, Padborg og Aabenraa
- Hjemmesiden www.aabenraacity.dk, som er en serviceside til besøgende i byen ift. parkering, butikker og events
- Kompetenceforløb målrettet butikkerne med fokus på e-handel og markedsføring
- 1-1 sparring til eksisterende butikker
- Tiltrækning af butikker til gågaden
- Morgenmøder med butikkerne

Siden 1.7.2018 har vi registreret lejemålene i byen for at følge udviklingen. Ud af de 148 lejemål, der er i gågaden, var der i 2018 128 udlejede lejemål og 20 tomme lejemål, mens der primo januar 2022 er 126 udlejede lejemål, mens 22 lejemål står tomme. Der er en løbende udskiftning af butikker i byen, men udviklingen er kendetegnet ved, at der er flere specialbutikker, der kommer til byen, mens kædebutikker lukker i de mindre købstæder. Mange af specialbutikkerne starter med iværksættersparring i Business Aabenraa.

Events

Business Aabenraa administrerer Sund Vækst puljen. Sund vækst puljen er etableret for at yde økonomisk støtte til arrangementer og tiltag, der styrker kommunens konkurrencekraft på bosætning og erhverv. Ansøgninger om midler fra puljen skal tale ind i kommunens vision:

- Et aktivt og sundt fællesskab
- Drivkraft for samarbejde og udvikling i vores dynamiske grænseregion
- Et verdenskendt digitalt fællesskab

Business Aabenraa har i 2021 støttet følgende events fra Sund Vækst puljen:

Ansøger	Event	Ansøgt beløb
Restauranter Store Torv	EM Store Torv	65.000
Shop i City	Julehjertebyen	100.000
Shop i City	Events i Aabenraa året rundt	300.000
Aabenraa Kommune	Film Hvidstensgruppen	500.000
Shop i city	Frozen Kingdom	50.000
Shop i city	Tilskud til ødelagt julebelysning i gågaden	168.000
Aabenraa Kommune	Tour de France	600.000
Aabenraa Bokseklub	Nationalt begynderstævne	50.000

Kvalificeret arbejdskraft

Adgangen til kvalificeret arbejdskraft har i de sidste par år været en større udfordring for virksomhederne i kommunen. Det fremgår både af Dansk Industris undersøgelse af erhvervs klimaet samt Jobcenterets virksomhedsbarometer. Indsatsen har til formål at styrke de lokale virksomheders mulighed for at tiltrække, opkvalificere og fastholde kvalificeret arbejdskraft.

Indsatsen omkring **kvalificeret arbejdskraft** har fokus på:

- Fællesbesøg med Jobcenteret, hvor der er gennemført 48 fællesbesøg i 2021
- Digital karrieremesse mellem virksomheder og elever fra folkeskoler og ungdomsuddannelser
- Formidling af kompetenceudviklingsmuligheder målrettet virksomhedens medarbejdere
- Samarbejder mellem virksomheder og studerende/elever på uddannelsesinstitutioner
- Profilerings af Erhvervspraktik i 9. klasse over for kommunens folkeskoler

Målet er, at virksomheder i kommunen får lettere ved at få besat opslåede stillinger. Indikatoren er Jobcenterets virksomhedsbarometer. I henhold til Jobcenterets undersøgelse fra 2. halvdel af 2021 svarer 44 % af virksomhederne, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med rekrutteringen til opslåede stillinger. Det er særligt virksomheder inden for transport, bygge og anlæg og social og sundhed som har haft svært ved at få besat stillinger.